

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1980-1981

11 FEBRUARI 1981

WETSVOORSTEL

betreffende de toepassing
van de artikelen 350, 351, 352, 353 en 383
van het Strafwetboek

(Ingediend door de heer Risopoulos)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Reeds meer dan twaalf jaar beweren de ministers van Justitie in dit land dat het vraagstuk van de abortus en van de gerechtelijke gevolgen ervan een van hun voorname punten van zorg zijn.

Talrijke parlementsleden uit Kamer en Senaat hebben tevergeefs voorstellen ingediend om de desbetreffende strafrechtelijke bepalingen te wijzigen, op te heffen of te vernieuwen.

Ontegenzeggelijk moet over het strafrecht een ruime morele consensus bestaan en is het zo dat inzonderheid de artikelen 350 tot 353 van het Strafwetboek niet meer stroken met de ontwikkeling die zich in de morele opvattingen van de maatschappij heeft voorgedaan.

De parlementaire commissies moeten dit vraagstuk verder grondig onderzoeken. Het is erg betreurenswaardig dat het onderzoek door de kamerontbindingen van 1977 en 1978 telkens werd uitgesteld, hoewel men weet dat het om een belangrijke materie gaat en men beseft dat de Kamers de parketten en de rechtbanken niet eindeloos kunnen laten wachten op beslissingen die de wetgevende macht blijkbaar liever uitstelt.

Dit voorstel wil nader bepalen binnen welke grenzen de opschorting van voormelde artikelen moet gebeuren.

Het heeft tot doel :

1° vast te leggen dat de bemoeiing van een geneesheer vereist is voor het verrichten van abortus;

2° de duur van de opschorting te bepalen en dus ook de redelijke termijn die de wetgever krijgt om het probleem te regelen.

1. Naar onze mening is de hervorming vooral noodzakelijk om de clandestiene abortus te bestrijden en kunnen de artikelen 350 e.v. derhalve slechts opgeschort worden

Chambre des Représentants

SESSION 1980-1981

11 FÉVRIER 1981

PROPOSITION DE LOI

relative à l'application
des articles 350, 351, 352, 353 en 383
du Code pénal

(Déposée par M. Risopoulos)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Depuis plus de douze ans, les ministres de la Justice de notre pays affirment que le problème de l'avortement et de ses conséquences judiciaires constitue l'une de leurs préoccupations les plus importantes.

De nombreux parlementaires, tant à la Chambre qu'au Sénat, ont déposé, sans succès, des propositions tendant à modifier, supprimer ou rénover certaines dispositions pénales en la matière.

Il est incontestable que le droit pénal doit traduire un large consensus moral et que, précisément, les articles 350 à 353 du Code pénal ne correspondent plus à l'évolution de notre morale sociale.

Il appartient aux commissions parlementaires de poursuivre sérieusement l'examen de ce problème. Il est très regrettable que les dissolutions de 1977 et de 1978 en aient chaque fois retardé l'examen alors que l'on connaît l'importance de la matière concernée et que l'on comprend que les Chambres ne peuvent indéfiniment laisser les parquets ou les tribunaux dans l'attente des décisions que le pouvoir législatif semble retarder à plaisir.

La présente proposition a pour objet de préciser les limites dans lesquelles doit s'inscrire la suspension des articles précités.

Elle a pour but de déterminer :

1° l'exigence de l'intervention du médecin dans la pratique de l'avortement;

2° la durée de la suspension et, par conséquent, le délai raisonnable imparti au législateur pour résoudre le problème.

1. Il nous paraît que le fondement même de la réforme est la lutte contre l'avortement clandestin et qu'il importe en conséquence de subordonner la suspension des articles

onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de zwangerschaps-onderbreking wordt uitgevoerd door een geneesheer met toestemming van de betrokken vrouw, die vooraf behoorlijk moet ingelicht zijn.

De auteurs van het wetsvoorstel wijzen er met klem op dat de voorgestelde regeling geen dwingend karakter heeft : de geneesheer mag, krachtens zijn overtuiging, weigeren tot zwangerschapsonderbreking over te gaan (Geneeskundige plichtenleer — Nationale Raad van de Orde der Geneesheren, 1975, hoofdstuk VII, art. 87); evenzo staat het de vrouw vrij zich aan strengere morele of ethische regels te houden dan die van de vigerende wetgeving.

2. Er zijn twee redenen om de opschorting van de artikelen 350 e.v. in de tijd te beperken :

— de voortzetting van het onderzoek van het vraagstuk mogelijk maken en vermijden dat de inzet van de parlementsleden vruchteloos blijft ten gevolge van kamerontbinding, verwijzing naar de commissie enz.;

— de tegenstanders van elke liberalisering van abortus de waarborg bieden dat zij niet voor een voldongen feit zullen worden geplaatst en voorkomen dat een in de tijd onbeperkte opschorting eventueel aanleiding zou geven tot misbruiken.

Na de omschrijving van de twee doelstellingen van het onderhavige voorstel — bemoeiing van een geneesheer en duur van de opschorting — moeten ook nog het vijfde en de daarop volgende leden van artikel 383 van het Strafwetboek voor dezelfde periode van drie jaar worden opgeschort.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

De toepassing van de artikelen 350, 351, 352 en 353 van het Strafwetboek wordt voor een periode van drie jaar opgeschort, wanneer de zwangerschapsonderbreking is uitgevoerd door een geneesheer met toestemming van de betrokken vrouw, die vooraf behoorlijk moet ingelicht zijn.

Art. 2

Artikel 383, vijfde en volgende leden, van het Strafwetboek wordt voor een periode van drie jaar opgeschort.

Art. 3

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

21 november 1979.

350 et suivants à la condition expresse que l'interruption de grossesse soit pratiquée par un médecin avec l'accord de la patiente dûment informée.

Les auteurs de la proposition tiennent à souligner que la solution proposée n'est en rien contraignante : le médecin peut, en raison de ses convictions, refuser de pratiquer l'interruption de grossesse (Code de déontologie — Conseil national de l'Ordre des médecins — 1975, Chapitre VII, art. 87), de même que la femme peut souhaiter respecter des règles morales ou éthiques plus strictes que la législation en vigueur.

2. La limitation de la durée de la suspension des articles 350 et suivants répond à une double motivation :

— permettre de poursuivre sereinement l'examen du problème en évitant que les efforts parlementaires ne restent lettre morte par suite de dissolution des Chambres, de renvois en commission, etc.;

— garantir les adversaires de toute libéralisation de l'avortement contre le fait accompli ou les excès éventuels d'une suspension illimitée dans le temps.

Les deux objectifs de la présente proposition étant délimités — intervention du médecin et durée de la suspension — il convient en outre de suspendre, pour la même période de trois ans, les alinéas 5 et suivants de l'article 383 du Code pénal.

B. J. RISOPOULOS

PROPOSITION DE LOI

Article 1

Les articles 350, 351 et 353 du Code pénal sont suspendus pour une période de trois ans lorsque l'avortement aura été pratiqué par un médecin avec l'accord de la patiente dûment informée.

Art. 2

L'article 383, alinéas 5 et suivants, du Code pénal est suspendu pour une période de trois ans.

Art. 3

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

21 novembre 1979.

B. J. RISOPOULOS